

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos** Laptulajdonos a **CORVIN** Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényszék bej. sz. 88. (Dos. No. 954/1938). Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Finnország válaszüton

Moszkva közölte a fegyverszüneti feltételeket

A finn parlament bizalmat szavazott a kormánynak

Suomen Sosialdemokraatti: „A finn nép előtt két lehetőség áll — vagy fegyverszünetet köt elfogadható feltételek mellett, vagy folytatja a harcot a bizonytalan befejezésig”

Entasító német válasz a finn kormány békekötési szándékának bejelentésére

A finnországi német haderők parancsot kaptak, legyenek készen minden eshetőségre

A finn békekérdésben a feszültség elérte csúcspontját. „Tudatában vagyunk annak — írja Linkomies finn miniszterelnök lapja, az Uusi Suomi — hogy a döntés most kizárólag a finnek kezében van.”

Február 29-én, kedden délelőtt félórás nyilvános ülés után a finn parlament 11 óra 30 perckor zárt ajtók mögött folytatta tanácskozásait. Linkomies miniszterelnök felolvasta a kormány jelenését a külpolitikai helyzetről, majd vita kezdődött, melynek során valamennyi párt képviselője felszólalt. A titkos ülés délután 12 óra 30 perckor megszakították és délután folytatják.

Március 1-én délelőtt a DNB. helsinki tudósítása nyomán a Rador a következőket jelenti:

A finn parlament február 29-i üléséről még kedden este hivatalos közle-

Ma: Gazdasági és jogi figyelő

ményt adtak ki. E szerint „Linkomies miniszterelnök a finn országgyűlés keddi zárt teljes ülésén a kormány nevében beszámolt a politikai helyzetről. A házszabályok alapján az országgyűlés a kormány-beszámoló megvitatását a délutáni megartott második ülésre halasztotta. Egy óras vita után az országgyűlés bizalmát befejezte ki a kormánynak.”

A Szovjet feltételei

A Dagens Nyheter című svéd ap londoni tudósítója már hétfőn azt ávartotta, hogy az angol és amerikai kormány ismeri a szovjet feltételeket és birtokában van ezek ügyében nemcsak egymással, hanem Moszkvával is. A Dagens Nyheter mai londoni jelentése — közvetlenül a fegyverszüneti feltételeknek Moszkva részéről történt nyilvánosságra-hozatala után — utal arra, hogy a szovjet kormány, a szovjet-ellenes egymás közötti megállapodás értelmében, a feltételeket előzetesen ismerette Londonnal és hozzászólás céljából megküldte Washingtonnak is, jöhent az USA. nem áll hadviselő viszonyban Finnországgal.

A szovjet feltételek — amint erről a népszerű rádióban február 29-én este leolvasott hivatalos közlemény nyomán a Dagens Nyheter beszámol, — a következők:

1. A Németországgal való kapcsolatok megszakítása. A Finnországban tartózkodó német csapatok és hadihajók internálása. Amennyiben Finnország így találná, hogy a maga erejéből nem képes ezt a feladatot végrehajtani, a Szovjet-Unió készen áll arra, hogy esa-

Első oldal

Stockholmból jelentik

A finn parlament kedden két zárt ülés keretében tárgyalozott Linkomies miniszterelnöknek a fegyverszünet kérdésével kapcsolatos nyilatkozatával. A kormány-nyilatkozatot az országgyűlés elfogadta. Még nem vált ismeretessé, a szovjet feltételek elfogadása mellett vagy ellen döntöttek-e.

A Moszkvában kedden este nyilvánosságra hozott fegyverszüneti feltételek első pontját illetően — amelyben a német csapatok és hadihajók internálásáról van szó — stockholmban az a vélemény, hogy a finnek korrektil fognak viselkedni a német fegyvertársakkal szemben és nem lesznek hajlandók arra, hogy a szovjet csapatokat behívják az országba. A kérdés megoldását svéd nézet szerint megkönnyítheti az a körülmény, hogy német csapatok csak Finnország északi részében vannak.

A Daily Telegraph stockholmi tudósítója hivatkozik arra, hogy a németek nyomában az olaszországi rendszerváltozás után megerősítették itáliai haderőiket, most viszont nem látják jeleit annak, hogy akár Észtsországból, akár Norvégiából német csapatösszevonások folynának.

Ankarából jelentik

Sir Knachtbull Hugessen ankarai brit nagykövetség Kairóba utazott. Az angol nagykövetséghez közelálló körök szerint utazása teljesen magánjellegű. Ezt azért hangsúlyozzák, mert svájci hírforrások

a minap a nagykövet leváltásának lehetőségéről szoltak. Bizonyos londoni körök véleménye szerint ugyanis a Törökországgal folytatott tárgyalások pillanatnyi eredménytelenségéért őt terheli a felelősség. Londonban továbbra is igen nagyfontosságúnak tartják a török kérdést.

Lisszabonból jelentik

A Times szerint Washingtonban az a benyomás, hogy az új argentin kormány gyenge lábon áll. Ramireznek ugyanis sikerült elhelyeznie a „dinamitot” Farrell kormányának alapja alá. Fogságából kiesempesztette Nicola Reppettohoz, a legfelső törvényszék elnökéhez annak a levélnek másolatát, amelyben államelnöki tisztségéről való lemondását jelentette be. A levél ezzel a mondattal kezdődik: „A körülmények arra kényszerítettek, hogy lemondásomat a legfelső törvényszék elnökének tudomására hozzam.” Ebből a mondatból arra következtetnek, hogy Ramirez nem önszántából mondott le.

A brit hírszolgálat jelenti Montevideóból, hogy Ramirez tábornok biztos forrásból származó értesülés szerint, megszükött tartózkodási helyéről, ahol őrizték. Ezt a hírt a Rador is ismereti.

Ramirez — mint egy másik lisszaboni jelentés közli — felhívást szándékozik intézni országához. Az új kormány intézkedésére ellenőrzik a külföldi követéseket és nagykövetségeket, nehogy Ramirez valamelyiknél menedéket találjon.

a helyzet megítéléséhez szükséges irányvonalat megadja. Helsinki i gen lő magyartása a béke eszméje irányában, többféleképpen kifejezésre jutott, így a lapok állásfoglalásában is. Minden egyéb kérdés fölél helyezik azonban Finnország önállóságának és függetlenségének biztosítását.

Berlin a finn kérdésről

Berlinből jelenti a Nemzetközi Sajtótudósító:

— Dietl vezérezredes sem könnyűebb lefegyverezni, mint Kesselring tábornagyot — jelentették ki a Wilhelmsstrassen a nemzetközi sajtóban felélelőként finn vitával kapcsolatban. A német szóvivő rámutatott a legutóbbi jelentésekre, különösen pedig a Dagens Nyheter jelentésére, amely a szovjet békefeltételeket tartalmazza.

A Wilhelmsstrasse szóvivője hangsúlyozta, hogy ez teljesen hasonló követelés, mint amit Badoglioval szemben támasztottak annakidején. Badoglio azonban — mint tudjuk — nem igen tudta lefegyverezni a német katonákat. Berlini értesülések szerint Moszkvában is jól tudják, hogy finn részről a német katonák internálását nem hajlják végre és nem is tudnák végrehajtani. Az említett békefeltétellel tehát csak azt akarják elérni, hogy látszólagos önmérsékletük ellenére mégis bejussanak Finnországba és a német csapatok internálásának ügyével akarnák Finnországot megszállni. Ezenkívül rámutattak a német külügyminiszterjumban arra is, hogy az angol sajtó teljesen átomagatja a szovjet politikát a finn kérdésben.

Igen érdekesnek tartják különösen Randall Neale angol tudósító cikkét, amelyből kitűnik, hogy Moszkva nem kérdezte meg előzőleg Londont mielőtt a békefeltételeket összeállította volna. Hasonló biztonság az angol rádió svédnyelvű hírszolgálatának kijelentése is, amely szerint Finnország nem reménykedhetik angol vagy amerikai közvetítésben. Mind a moszkvai, mint a teheráni értekezleteken már eldöntötték a Finnországgal szemben követendő politikát. A szovjet politika céljainak megvilágítására végül a Wilhelmstrassen idézték a svájci Tat című lap értesülését, amely szerint Moszkva közvetlen háborús célja a Sztettin—Triesz-vonal elérése, míg Nyugat-Európa bolsevizálását a háboru utáni feladatnak tartja. — fejeződik be az NST. berlini jelentése.

Törökország

A török nemzetgyűlés szabadsága vége felé közeledik. A parlament március 6-án, hétfőn ül össze ismét. Március 7-én a köztársasági néppárti parlamenti csoportja értekezletet tart ezen Numan Memencsoglu külügymi-

pataival és légi erejével megadja a szükséges segítséget.

2. Az 1940. évi finn—szovjet egyezmény helyreállítása, a finn csapatoknak az 1940. évi hájrra való visszavonása.

3. A szovjet és szövetséges hadifoglyoknak, valamint a gyűjtőtáborokban lévő szovjet és szövetséges polgári személyeknek azonnali repatriálása, amit a finneknek kell végrehajtaniuk.

4. A finn hadsereg részleges vagy teljes demobilizálásának, leszerelésének kérdését a Moszkvában tartandó tárgyalásokon szabályozzák.

5. A Szovjet ellen folyó hadműveletek során, valamint a szovjet területen okozott károk megtérítésének kérdését is a moszkvai tárgyalásokon rendezik.

6. Pepsamo vidéke kérdésének ügyében szintén a moszkvai tárgyalásokon döntenek.

A Szovjet e feltételeiről tájékoztatták a Stockholmban járt Paasikivi volt finn miniszterelnököt. Amennyiben a finn kormány kész lesz a feltételek elfogadására, a szovjet kormány hajlandó a finn kormány kijelentésére megfelelően fogadni, hogy az immár megjelölt felté-

telekről tárgyaljon vele.

A Dagens Nyheter ismerteti a szovjet nyilatkozatnak azt a részét is, amelyben Moszkva tiltakozik azok ellen a hírek ellen, amelyek szerint a Szovjet-Unió feltétel nélküli megadást követel Finnországtól. Moszkva alapatlannak minősíti azokat a híreket is, melyek szerint a Szovjet-Unió Helsinki és több más fontos finn város megszállását követeli.

Helsinki magatartása

Valamennyi svéd lap feltűnő helyen ismerteti a moszkvai rádió útján is közölt orosz fegyverszüneti feltételeket, amelyeket a finn kérdésben szabtak. A lapok a feltételekhez megjegyzéseket nem fűznek. A svéd lapok helsinki tudósítói hangoztatják, hogy a finn országgyűlés üléséről kiadott hivatalos közlemény semmiféle támaszpontot nem nyújt a helsinki kormány állásfoglalására, vagy a helyzetnek a közeli napokban várható fejleményei tekintetében. Ennek a hangoztatása, hogy a kormány és az országgyűlés között teljes az egyetértés és, hogy az országgyűlés teljes bizalmát fejezte ki a kormány irányában,

Niszter részletesen beszámol majd a török külpolitikai időszéri kérdéseiről.

Törökország geopolitikai helyzete és kapcsolataiban a semlegesség kérdése régóta nem foglalkoztatta oly mértékben a világsajtót, mint az utóbbi hetekben. Bár a török külpolitika a mostani háború kitörésétől kezdve félreismerhetlenül azon fáradozik, hogy Törökország kívül maradjon a fegyveres összecsapáson, a világsajtó időnként kétségbevonja azt, hogy Törökország továbbra is megőrizheti semlegességét.

A török hadbalépés kérdése

A Daily Telegraph című angol lap ankarai tudósítója szerint Törökország hadbalépésének feltételei a következők: Törökország tökéletes függetlenségének biztosítása, teljes együttműködés Törökországgal gazdasági és politikai vonatkozásban a szövetségesek részéről, végül pedig Törökország részvétele a békeértekezleten, a jogegyenlőség alapján. Ezek a kérdések azonban — a Daily Telegraph tudósítója szerint — nem követelnek azonnali megoldást. Illetékes török körök úgy vélekednek, hogy az angol-török katonai tárgyalások február elején történt megszakadása arra vezethető vissza, hogy a szövetségesek nem tájékoztatták Törökországot arról a stratégiai és politikai szrepről, amelynek vállalását tőlük követelik. Ez igen kényes kérdés, mert egyrészt az angoloknak éppen elég tapasztalatuk tanácsolja, hogy ne közöljék előre katonai titkaikat, másrészt viszont a törökök szeretnék tudni, hogy milyen szerepük lesz ebben a háborúban. Végeredményben tehát „bizalmi válság” van. — írja a Daily Telegraph.

Az angol-török viszony

A katonai tárgyalások megszakadásában is kifejezésre jutott angol-török nézeteltérés még nem tisztázódott ugyan, ma azonban már mindkét fél sajtója tárgyalásabb és látszólag nyugodtabb hangnemben tárgyalja az eseményeket. Yalasin képviselő a Tan ömü török lapban azt írja, hogy az angol-török szövetség négy év óta természetes alaplényezőjévé vált a nemzetközi politikának. A török nép ma nem kíván részt venni a háborúban, de fegyvert ragad azon a napon, amikor vezére és kormánya tudatja vele, hogy a háború időpontja elérkezett. Egészen bizonyos — hangoztatja Yalasin — hogy a török nép vezetői csak komoly szükségességtől indítva és minden emberileg lehetséges intézkedés megtétele után adnának ilyen parancsot.

A török sajtó érdeklődését pillanatnyilag két érdekes mozzanat köpi le. Az egyik: Törökországba irányuló angol hadianyagszállítmányok felfüggesztésének híre. A másik: az angol alsóház külpolitikai vitája.

A brit hadianyagszállítmányok

A Tass szovjet hírszolgálati irodának azt a híret, amely szerint a Trebizon török hajót a brit tengerészeti hatóságok Alexandria kikötőjében feltartóztatták és a Törökországnak szánt angol hadianyagszállítmányt kirakatták belőle, most már a török lapok is ismertették. — mondja egy zürichi jelentés. A Viata című román lap a zürichi távirat kapcsán még a következőket közli:

A Daily Telegraph ankarai tudósítója megjegyzi, hogy a török fővárosban hírek keringenek az angol fegyver- és kőolaj-szállítmányok megszüntetéséről, valamint arról is, hogy az angol és amerikai repülőgép-szállítmányok átvételeire kiküldött török bizottságot visszahívják. A török külügyminisztérium nem kapott semmiféle értesítést az angol-amerikai hadianyagszállítmányok megszüntetéséről, a szanforogó

hírek azonban alkalmasak annak a feszültségnek érzékeltetésére, amely az angol-török viszonyban előállt, — állapítja meg a Daily Telegraph ankarai tudósítója, majd ezeket írja:

— Február közepe óta nem történt oly esemény, amely hozzájárult volna a feszült légkör tisztázásához. Törökországban az a benyomás, hogy Anglián a sor, hogy kezdeményező lépést tegyen a helyzet tisztázására. Ezt a véleményt megerősíteni látszik az a körülmény, hogy alsóházi nyilatkozatában sem Churchill, sem Eden nem tett említést Törökországról.

Török vélemény

az angol alsóház vitájáról

A hadianyagszállítmányok megszüntetéséről szóló hírekkel szemben, bár a legnagyobb érdeklődéssel fogadják őket, tartózkodást tanúsít a török sajtó. A megfigyelők az a benyomás, hogy ez a tartózkodás sugalmazott. A hirmagya-

rázatokon „hangfogó” van. Annál nyitabb és hajórozottabb azonban a török sajtó állásfoglalása az angol alsóház külpolitikájával kapcsolatban. Szadák képviselő az A k s a m hasábjain Eden nyilatkozatáról írva felhívja a figyelmet arra, mily „mérsékelt derültség” esendül ki a brit külügyminiszternek a moszkvai és teheráni tanácskozásokról tett kijelentéséből. Vajjon miért látja Eden oly bizonytalannak a jövőt? — kérdezi Szadák. — Németség részéről aligha láthat s az azt követő alsóházi vitával. Kiemelik az egyik brit konzervatív-párti képviselőnek azt a kijelentését, hogy Angliára hárul a legsúlyosabb felelősség

Más török lapok szintén hasonló hangnemben foglalkoznak Eden nyilatkozatával s az azt követő alsóházi vitával. Kiemelik az egyik brit konzervatív-párti képviselőnek azt a kijelentését, hogy Angliára hárul a legsúlyosabb felelősség

A politikai arcvonal

Elutasító német válasz a finn kormány közlésére

Stocaholm. (Tp). Semleges állások helyen közölték, hogy a finn kormány Berlin tudomására hozta, hogy ki akar válni a háborúból.

Bucuresti. (S. P. P.) Berlinből jelentik: A német kormány hivatalosan közölte a finn kormányval, hogy Németország nem egyezik bele Finnországnak Oroszországgal kötendő különbékéjébe. A finnországi német hadsereg parancsot kapott, legyen készen minden eshetőségre.

A finn parlament felhatalmazta a kormányt a békefeltételek megérdeklődésére

Bucuresti. (S. P. P.). A Reuter ügynökség stockholmi különtudósítója a finn parlament február 29-én tartott titkos ülésével kapcsolatban azt táviratozza, hogy a debütári vita után az országgyűlés felhatalmazta a kormányt, tegyen lépéseket az orosz békefeltételek megismerése érdekében s az irányban is, hogy megszerezze Nagy-Britannia és az Egyesült Államok szavazosságát.

MAGYARAZAT A FINN HAJÓK VISSZATARTÁSÁRÓL SZÓLÓ NÉMET CAFOLATHOZ

Berlin. (Rador). A Nemzetközi Sajtótudósító, a finn hajóknak a német kikötőkben való visszatartásáról szóló cáfolattal kapcsolatban még a következő részleteket jelenti: A Balji-tenger mind nagyobb mértékű elaknásítása következtében, minden bizonyos tonnatartalmat elérő hajót, legyen az német, semleges vagy a németekkel szövetséges ható. — sajtó védelme érdekében — német biztonsági tengeri erők kísé-

rik. Az egyesült nemzetek ama törekvése következtében, hogy Finnországot kivonják az európai küzdelem színteréről, az angolok tudatosan meghamisítják ezt a védelmi intézkedést és a szokásos módszerekkel terjesztik a semleges országokban.

„KÉT LEHETŐSÉG”

Helsinki. (Tp.) A Suomen Socialdemokraatti című finn lap foglalkozik a finn-szovjet helyzettel és többek között a következőket közli:

— Nem szabad engednünk a pánikhangulatnak, de ha a fegyverszüneti feltételek elfogadhatók, akkor véget kell venni a háborúnak. Valószínű, hogy finn részről hivatalosan már tudomás szereztek az orosz feltételekről. A finn kormány és a finn parlament hivatalos arra, hogy az ország történelmének egyik legfontosabb döntését meghozza. A finn nép előtt két lehetőség

Jelentéseink a harcterekről

Nettuno hidője ellen a német csapatok nyomása fokozódott

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint Krivojrog körzetében, Saskovtól délkeletre és Berdisevőtől nyugatra a német csapatok több szovjet támadást visszavertek és az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak. Rogacevőtől északkeletre az oroszok nagyobb erőkkel eredménytelenül támadtak, 30 támadó szovjet páncélos közül 26-ot elpusztítottak. Február hónapban a keleti arcvonalon 763 szovjet repülőgépet semmisítették meg, ezek közül 43-át a haderő kötelékei lőttek le; 60 német gép veszett oda.

Olaszországban a nettunoi hidő ellen a német csapatok nyomása, a tüzéség erős harcbevetésével fokozódott. Rohamcsapatváltakozással sikerült két angolszász támaszpontot kiemelni és Ciszternától délnyugatra egy erősebb ellenséges harc csoportot körülfárni. Német harc repülő-kötékek Anzio kikötőjében elsüllyesztettek egy 5000 tonna szállítóhajót, 4 további hajót pedig 15 000 tonnatartalommal, valamint egy

partraszállító naszádot bombajáratlaltal súlyosan megrongáltak. Légi harcokban és a légvédelmi tüzéség tüzésében az angolszászok tegnap az olaszországi arcvonal fölött 12 repülőgépet veszítettek.

Kedden a déli órákban északamerikai bombázó kötelékek erős vadász-védelem mellett Közép-Németország területe fölé repültek és a zárt felhőtakaró védelme alatt terrortámadást intéztek Braunschweig körzetében lévő helységek ellen. A találmra ledobott bombák néhány

helységet szétromboltak. A légvédelmi tüzéség 8 ellenséges repülőgépet lelőtt.

Ankara és Moszkva

A török hadbalépés nehézségeivel foglalkozva Philipp Jordan, a News Chronicle törökországi levelezője rámutat arra, hogy „Törökország nem hivat a félntézkedéseknek, min például a támaszpontok átengedése a szövetségeseknek.” A török haborús okai Jordan szerint a következők:

— A törökök nem ruhadják, milyen magatartást tanusitana Oroszország abban az esetben, ha Törökország háborúba lépne. Az angolok túlságosan realista ahhoz, hogy a távoli jövőre elkötelezzék magukat. Először is nem minden függ az angolok akaratától, azonkívül pedig gondolni kell előre nem látható eseményekre is. (—)

áll: Vagy fegyverszünetet köt elfogadható feltételek mellett, vagy pedig folytatja a harcot a bizonyítatlan befejezésig. Finnország helyzete tehát, nem egyszerű és nem könnyű, — fejezte be cikkét az említett lap.

SVINHUFVUD MEGHALT

Helsinki. (Tp). Svinhufvud, a finn köztársaság volt elnöke, vidéki birtokán 83 éves korában meghalt. Linko népes finn miniszterelnök kedden este rádió útján közölte a finn néppel a volt államfő halálát. Méltatja az elhunyt erős nemzeti érzését és a finn nemzetvédelem érdekében kifejtett működését. Nem volt még finn hazafi — mondotta a miniszterelnök, — aki olyan odaadással fáradozott a nemzetvédelem fejlesztésében, mint ő.

Per Elvind Svinhufvud 1861-ben született. A jogi pályára ment és a legfőbb bírói tisztséget érte el Finnországban 1907-ben képviselő, majd 1913-ban országgyűlés elnöke lett. Az első világháború kitörése után Szibériába száműzték. 1917-ben az ideiglenes finn kormány elnöke, majd 1918 tavaszán Finnország kormányzója lett. Erről a tisztségéről kétszöb lemondott. 1931-ben a finn köztársaság elnökvé választották. E tisztségetől való megváltása óta visszavonult élt vidéki birtokán.

Leguiabb

Leváltják Anglia törökországi nagykövetét?

Ankara. (Tp). Anglia ankarai nagykövete, Knachtbull Hugessennek, a török fővárosból való elutazása, nagy feltűnést keltett. Hír szerint a nagykövet Fauruson keresztül Kairóba utazik, ahol csatlakozik keleten üdülő feleségéhez. A nagykövet 2—3 hétig marad távol állomás helyéről. Elutazása előtt az angol diplomata kihallgatáson jelent meg Menemen csoglu török külügyminiszterrel és megbeszélést folytatott az amerikai és orosz nagykövettel is. Az angol nagykövet elutazásával kapcsolatban egész sereg találgatás látott napvilágot. Ankarai diplomáciai körökben azt beszélik, hogy az angol kormány leváltja a nagykövetet és erősebb kezű megbízottat küld Ankarába. Egyesek tudni vélik, hogy az angol nagykövet már nem is tér vissza állomáshelyére, mások szerint addig nem tér vissza, amíg az angol-török vitában valamelyes megoldást nem találnak. E különböző hírekre vonatkozólag illetékes helyről semmiféle megerősítést nem lehet kapni és valószínű az a feltevés, hogy az angol kormány a politikai helyzet alakulásától teszi függővé a későbbi döntést.

CAPITOL-MOZI, Arad

Előadások 3, 5, 7, 9 órákor
Távbeszélő 23-22

Ma országos bemutató. Egy éet öröme és szenvedése, egy film, melynél szem nem marad szárazon. Luisa Ferida, Gino Cervi.

Az élet orkánja

103. híradó. A tolongások elkezdése végett jegyelővétel.

A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője

Főmunkatársak:

CSAKANY BELA dr.
és
TAKÁTS LAJOS dr.

Ötvenedik hete annak, hogy a magyar kisiparos, kis-
reszkedő, mezőgazda s általában az anyagilag kevésbé tehető
és így a tájékoztatásra inkább rászoruló kisemberek életét
és foglalkozását érintő törvények és rendeletek ismertetésére
utunk indítottuk Gazdasági és jogi figyelő rovatunkat.

1943 március 12. óta hetenként megjelenik e rovat, hogy a
Déli Hirlap hat oldalnyi terjedelméből egy és fél oldalon
a Gazdasági és jogi figyelő olvasóinak a háborús gazdasági élet szövevényei-
ben való hibánélküli eligazodásra.

Ötvenedik ízben jelenik meg a Gazdasági és jogi figyelő. Már első megje-
lenését nagy örömmel üdvözölték olvasói, jelölve annak, hogy régen érzett
hiányt pótolunk vele. Főmunkatársai és munkatársai szakszerű tájékoztató
munkáját, amely minden, az olvasót érdeklő gazdasági és jogi kérdést fellel,
hétről-hétre fokozta népszerűségét, igazolta gyakorlati hasznát és értékét.

Természetesen a Gazdasági és jogi figyelő létesítése, anyagának megszer-
zése és összeállítása, úgy hogy mináig jól tájékozott, pontos és megbízható le-
gyen, különleges anyagi áldozatot követelt a lap részéről. Nem csak a hivatalos
lapban, hanem az egyéb gazdasági és jogi kiadványokban megjelenő törvé-
nyek, rendeletek és intézkedések naponta való figyelmes nyomkövetését ki-
vánta és kívánja a rovat. De éppen mert mindig jól tájékozott, pontos és meg-
bízható akar lenni, vállalta a lap az áldozatot, amelynek ellenértékét olvasói ér-
deklődésében, bizalmában találja meg.

Most, hogy az 50-es szám kerül a rovat élére, igérjük, hogy továbbra is vál-
taljuk annak a feladarnak a teljesítését, amelyet megindulásakor magunk elé
tűztünk.

**AZ 5 SZÁZALEKOS RENDKÍVÜLI
TÉNYTVEDELMI ADÓTÖRVÉNY** ha-
lyát, amely ezen a néven 1941. április
6-án szerezte, újabb egy évvel, 1945
március 31-ig meghosszabbították (M. O.
1944 II. 26., 105. számú rendelet-
törvény).

**A LÉGVÉDELMI MUNKAKÖTEZETT-
SÉGRE** nézve, mint megirtuk, kimondot-
ták a mindenkire vonatkozó, pénzben való
megváltást. A megváltási összeg felét fi-
zetik azok a közalkalmazottak, akiknek
havi nyers jüvedelme 16.000 lejben
alól van és nincsen beépített ingatlana
(M. O. 1944 II. 23., 4127. számú rendelet).

A BUZA- ÉS ROZSLISZTNEK február
23-tól érvényes kiírási százalékaról s bi-
zonyos lisztkészlet bejelentési kötelezet-
ségről intézkedik a katonai és polgári el-
látsási államtitkárság (M. O. 1944 II. 23.,
1532. számú rendelet); a liszt, kenyér és
peksütemény árának megállapításáról (M.
O. 1944 II. 23., 381. számú rendelet) az
ár-kormánybiztoság adott ki rendeletet.

**A KATONAI SZOLGALATOT TELJE-
SÍTŐ MAGANALKALMAZOTTAK** társad-
alombiztosító intézeti tagsági jogáról szól
egy most megjelent rendelet törvény. Ennek
értelmében az a mozgósított, összpontosí-
tott és rekvirált személy, aki katonai szol-
gálatra megkezdésékor tagja a társadalom-
biztosító intézetnek, mind a maga, mind a
családtagjai részére megőrzi jogait (M. O.
1944 II. 23., 101. számú rendelet törvény).

**A VÁLLALATI SZEMÉLYZET ALKAL-
MAZÁSÁRÓL** intézkedő, 1943 szeptember
23-án 634. számú rendelet törvény végre-
hajtási utasítás most jelent meg a hivatalo-
s lapban. A szabályrendelet ismertetését
a Figyelő más részében közöljük (M. O.
1944 II. 21., 6. számú szabályrendelet).

A REKVIRÁLSI BÓNÓKAT, amelye-
ket 1939 március 15. óta becsajtoztak ki,
tudvalevően visszacsatolási kötelezettsé-
ggyel fizetik ki. Az erről szóló rendelet-
törvény egyik szakasza megjegyzi, hogy a
létkötvény összegénél, valamint a 2490
lejnél kisebb összegű rekvirálási bónókat
készpénzben kifizetik (M. O. 1944
II. 22., 98. számú rendelet törvény).

AZ IPARI SZAKMAI KÉPESÍTÉS tör-
vényének 76. szakasza hat hónapi hatá-
ridőt adott bizonyos csoportba tartozó sze-
mélyek részére, hogy a mesterkényvet
vizsga útján megszerezhessek. Tekintettel
a különleges körülményekre, a vizsgára
való jelentkezés lehetőségét a háború tar-
tamaára és még ez után három hónapig
fenntartják (M. O. 1944 II. 25., 103. szá-
mú rendelet törvény).

A KESZCIPÓ VÁSÁRLÁSÁRA jogosító
utalvány érvényét a múlt év november hó-
napjában a katonai és polgári ellátási
államtitkárság ahhoz a feltételhez kö-
tötte, hogy az utalvány tulajdonosa a
vásárláskor az új cipő ellenében egy pár
használt cipőt is átad a kereskedőnek. Ezt
a rendelkezést, amelyet egyébként egy-
előre fel is függesztettek, most végleg
hatályon kívül helyezték.

AZ ÁR-KORMÁNYBIZTOSÁG meg-
szüntette az olajpogácsára és pogácsa-
darára megállapított árszabályokat, szabad forga-
lom tárgyává téve a két cikket (M. O.
1944 II. 24., 380. számú rendelet); leg-
magasabb árat léptetett életbe a cipő-
felsőrész készítésére (M. O. 1944 II. 26.,
382. számú rendelet); az egységes cipő-
kenőcsre és cipőzsírra (Argus, 1944 II. 27.,
9240. szám); a fényképezési munkákra
(Argus, 1944 II. 27., 9240. szám); végül
az idejlen- és kenderszármára.

AZ ADÓVÁLLOMÁSOK benyújtásának
határidejét a pénzügyminisztérium a fiz-
ikai személyek és személyi társaságok
(közterületi és betéti társaságok) részére
március 15-ig, a részvénytársaságok
részére március 31-ig meghosszabbí-
totta.

A vállalatok személyzetéről szóló törvény végrehajtási utasítása

A hivatalos lap 1944. február 21-én
kelt 43. száma közli a múlt évi szeptem-
ber 23-i számban megjelent és a címben
megnevezett törvény részletes végre-
hajtási utasítását. E szerint a vállalatok
személyzetének foglalkozás és nemzeti-
ség szerinti megoszlásáról a szokásos
évi kimutatásokat április hó folyamán,
legkésőbb április 30-ig kell benyúj-
tani. Az évi kimutatást a kereskedelmi,
ipari, bank, vegyes (vagy igazgatási
és műszaki személyzet felvételével), továbbá
gazdasági jellegű polgári, bányá- és
petróleumi vállalatok abban az eset-
ben kötelesek benyújtani, ha legalább 10
alkalmazottjuk van. Mindazonáltal 10 al-

kalmazotton alul is kötelesek a vállalatok
az évi kimutatás benyújtására, ha ide-
gen (külföldi) munkaszerző foglalkoztat-
nak vagy ha a folyó évi mozgósítási
tervbe fel vannak véve. A benyújtandó
kimutatásnak annak a helyzetnek ad-
taít kell tartalmaznia, amely az illető év
március 31-én fennállott. Azok a
vállalatok, amelyeknek székhelye külföld-
ön van, de Romániában működését fejt-
tenek ki, szintén kötelesek a szóban
forgó kimutatást benyújtani megjelöl-
vén egyúttal, milyen minisztertanácsi
napló alapján fejthetik ki tevékenységük-
ket.

Csak 10 alkalmazottól kezdve kötelező a bejelentés

Az eddig ismertetett új rendelkezések
és a multbeli előírások között tehát az a
különbség, hogy amíg a multban a kimu-
tatás benyújtásának kötelezettsége
csak 5 alkalmazottnál kezdődött, most
csak 10 alkalmazottól kezdve kötelező.
Továbbá, hogy a multbeli január havi
benyújtás helyett ezúttal április havá-
ban nyújtandók be az évi kimutatások,
végül pedig az azelőtti december 31-i ál-
lapot helyett most a március 31-i állapot
a kimutatás alapja. Mind a multbeli,
mind a jelenlegi törvény megegyezik,
abban, hogy ott ahol a vállalatnál csak
egyetlen külföldi, vagy a kimu-
tatást a személyzet számára való tekintet
nélkül kell nyújtani. Ujítás viszont a
régie előírásokkal szemben, hogy a sze-
mélyzet számára való tekintet nélkül ak-
kor is mindenkor be kell nyújtani a ki-
mutatást, ha a vállalat a mozgósítási
törvényben szerepel.

A kimutatásokat az illetékes kereske-

delmi és iparkamaránál 5 példányban
kell benyújtani.

Azok a vállalatok, amelyeknek képvisel-
esei, ügynökségei, fiókjai, gyárjai vagy
egyéb hasonló függvényei vannak, a köz-
ponti személyzetéről szóló kimutatásokon
és ezen függvények személyzeti kimu-
tatásain kívül, kötelesek még 5 példány-
ban, ugynevezett borderót is beküldeni az
illetékes kereskedelmi és iparkamarának,
a vállalatokéni összegező kimutatások-
kal egyetemben.

A kimutatások közül egy példány az il-
letékes kereskedelmi és iparkamaránál
marad, egyet az ipartügyi, kereskedelmi
és bányászati államtitkárságnak, egy pél-
dányt ugyanezen államtitkárság belke-
reskedelmi igazgatóságára, egy példányt a
kerületi iparfelügyelőség vagy bányá-
ügyi felügyelőség kap, végül egy lát-
mazott példányt az illető vállalat megör-
zés céljából visszakap.

Helyzetkimutatás negyedévenként

A személyzet évközben való változá-
sairól, nevezetesen az új alkalmazások-
ról vagy személyzeti elbocsátásokról a
vállalatok kötelesek negyedévenként a
hivatalos lapban leközölt minta szerinti
helyzetkimutatást a következő címre be-
küldeni: Direcțiunea mobilizării in-
dustriei, comerțului și minei din Sub-
secretariatul de Sstat al Industriei, Co-
merțului și Minei. Ezeket a helyzetki-
mutatásokat a vállalatok érdektü-
leiknél (kereskedő egyesületek, gyár-
iparosok szövetségei stb.) is beszerezhetik.
Mindazok a vállalatok, amelyeknek
függvényei vannak, a változást bejelentő
kimutatást a függvényeket illetően is
kötelesek negyedévenként 1-1 példány-
ban a közlő címre beküldeni.

Az ipartügyi, kereskedelmi és bányá-
ügyi államtitkárság a vállalatoknál bár-
milyen nyomozást végezhet a közlő

adatok alapján és valódi voltának tekint-
tetében.

A felhasználandó nyomtatványok a
következők:

- a) Az illető évi mozgósítási tervben
nem szereplő, 20 alkalmazottnál többet
foglalkoztató vállalatnál a nyomtatvány
színe: fehér.
- b) Az illető évi mozgósítási tervbe
felvett hasonló vállalatnál a nyomtat-
vány ugyanezen fehér, jobb sarkában
sárga részűs vonallal.
- c) Az illető évi mozgósítási tervben
nem szereplő és 20-nál kevesebb alkalm-
mazottat foglalkoztató vállalatnál a nyom-
tatvány színe: kék.
- d) Ugyanilyen vállalatoknál, ha sze-
replnek a mozgósítási tervben, a kék
nyomtatvány sárga részűs vonalal van a
jobb sarkában ellátva.

(Folytatjuk.)

Általános perrenutatóiási tudnivalók

Írta: CSAKANY BELA DR.
(Negyedik közlemény)

Az elnöki rendeletet a felperes kérésé-
re a felek megidezése nélkül is kiadhat-
ják. Még s, ha a törvényszéki vagy táblai
elnök szükségesnek látja, elrendelheti a
feleknek szűz határrnapra való megide-
zését. A vezető járásbíró minden esetben
köteles a feleket megideztetni. Segédbíró,
vagy helyettes bíró elnöki rendeletet
nem adhat ki.

Az illetékességet az általános, s előbb
már ismertetett szabályok állapítják
meg. A törvény szerint elnöki rendeletet
nem adhat ki annak a bírói hatóságnak
előbke vagy vezetője, amelynek az által-
ános szabályok szerint az ügy elbírálá-
sára illetékessége nincsen.

Mint már előbb is említettük, elnöki
rendeletek kiadását alkorkor is lehet kérel-
mezni, ha az ügy érdemére nézve per
van folyamatban. Természetesen ebben
az esetben is érvényes az az általános
szabály, hogy az intézkedés nem vághat
az érdemi döntés elé.

Mivel az elnöki rendelet ideiglenes
jellegű, az ellene beadható jogorvos-
latra való tekintet nélkül végrehajtható.
A rendelet maga szabja meg, hogy
végrehajtása előtt kell-e a végrehajtást
szemvédező végrehajtási felhívást in-
tézni, vagy nem.

Ki adhat ki elnöki rendeletet
A vezető járásbíró kiadta elnöki
rendelet ellen fellebbezésnek, vagy felül-
vizsgálati kéresemk (recours) van helye,
szerint, hogy az általános illetékességi
szabályok szerint az ügyben csak első fő-
nök, avagy első és utolsó fokon dön-
tött. A fellebbezést és felülvizsgálati ké-
relést a törvényszék bírálja el.

A törvényszéki, vagy táblai elnök ren-
delete ellen ahhoz a törvényszékhez,
vagy táblához lehet fellebbezni, amely-
nek hírói karában az elnök helyet foglal.

**A fellebbezés és felülvizsgálati ké-
rés beadásának határideje öt nap.** Ha a
felek a tárgyaláson jelen voltak, a hatá-
ridő a kihirdetéstől számít. A távol-
lévő fél számára a felülvizsgálati kére-
s határideje a rendelet kézbesítésétől szá-
mitandó. A fellebbezés határideje a ki-
hirdetés napjától kezdődik, ha a rende-
letet a felek megidezése után adták ki
s a rendelet kézbesítésének napjától
abban az esetben, ha a kiadása iránti
kérelést a felek megidezése nélkül bírál-
ták el. Az elnöki rendelet végrehaj-
tása a fellebbezés elbírálásáig biztosít-
telt nyújtása mellett felfüggesztető.

A fellebbezést és felülvizsgálati ké-
relést tanácsállásan a felek megidezésével
bírálják el.

Permegszűnés és végrehajtás elővillése

A megindított kereset, vagy beadott
jogorvoslat hatálya a legutolsó perbeli
cselekmény eltelletől számított két éven
belül megszűnik. Ez az intézkedés eltér
az eddigi érvényben volt szabályoktól
amnyiban, hogy a régi perrendtartás in-
tézkedései szerint csak az ügynek tár-
gyaláson szünetelőbe való tételétől
számított három év múltán következett
be a per megszűnése. Az 1943 szeptem-
ber 15-én szünetelőben volt ügyek to-
vábbra is három év múltán szüneknek
még, a határidő azonban ezeknél is nem
csak a szünetelőbetétel napjától, hanem
bármilyen perbeli cselekmény napjától
számít.

A megszűnési határidőt megnyitó per-
beli cselekményen az ügyben hozott bírói
intézkedés értendő.

A permegszűnés a két éves hatá-
ridő elteltével önmagától bekövetkezik s
bekövetkezte kérdés, vagy kifogás útján
is megállapítható. Permegszűnésnek
azokban az ügyekben is helye van, ame-
lyekben az idézéselket hivatalból kelt a
bírósnak kiküldenie, ha a felek nem
kérték határrnap kitűzését.

(Folytatjuk.)

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

Szervezzük meg gyümölcsfaik védelmét

A kaliforniai „San-José” pajzstetű, mint gyümölcsfaik legveszedelmesebb ellenségéről sokat hallottunk. Ismerjük rendkívüli szaporaságát, amely éghajlatunk alatt évi 3-4 nemzedék, azaz egyetlen anyától többszázszor ivadékos nevelésére teszi képessé, ismerjük szívóosságát, amellyel a különféle növényvédelmi eljárásoknak ellentétl és ismerjük rendkívüli kártékonyaságát, amelyet sajnos egész vidékük gyümölcsfatermelésének pusztulása bizonyít. Elterjedése olyan veszedelem, mint annak idején a szőlőművelésben a filoxera volt. Ma ott tartunk, hogy piacainkon alig találni már almát, körét, a jellegzetes kerek, piros „lázfoltok” nélkül.

A kaliforniai pajzstetű leküzdésére a legtöbb országban milliókat költenek közintézmények és gyümölcsfatermelők egy-egy esetleltől, lekeféltől, a különböző tararant. Különféle eljárásokat alkalmaznak vassz, nyári, téli permetezéseken át, a ciánvaló gázosításig s a növényvédelmi szerek sokaságát ajánlják.

Leküzdésének megszervezésében a külföld tapasztalatait kívánva előnyösen felhasználni, még 1934-ben a német növényéletani intézethez fordulva, színes képmellékletekkel ellátott részletes tájékoztatót kaptam. Röviddel utána németországi úram alkalmával az említett növényéletani intézetnél személyesen érdeklődtem, vajjón Németország melyik részén van leginkább elterjedve a kaliforniai pajzstetű, hogy oda utazva a helyszínen tanulmányozhassam leküzdésének gyakorlati módszereit. Meglepetésemre azt a választ kaptam, hogy a birodalom területén gondos figyelés ellenére sem sikerült a kártévő jelenlétét megállapítani. A sokezer példányszámra rugó és külföldre, különösen a szomszédos országokba is szívesen küldött tájékoztató nyomtatvány kiadása és még több azonos célú intézkedés csak a megelőzés szolgálatában állott! Csalódással állapítottam meg, hogy a kaliforniai pajzstetű leküzdésének versenyében egy fejjel lemaradtunk, de megállapítottam azt is, hogy a megelőzés okosan szervezve és alkalmazva milyen kitűnő fegyver.

Kezdtől fogva az volt a felfogásom, hogy körülményes, több szakaszra oszto védelmi eljárásokkal nem sok eredményre számíthatunk, mert ezek elvégzésére a legtöbb gyümölcsfatermelő nem rendelkezik a szükséges egyéni és anyagi felkészültséggel. S mivel ötször évente permetezni nem tud: nem permetezett egyszer sem! Olyan eljárást kellett tehát keresni, amely lehetőleg évente egyszeri alkalmazás mellett jó eredménnyel kecsegtet. Ezt az eljárást a télutói, évente egyszeri, de gondos és bőséges gyümölcsfakarbolineummal való permetezésben találtam meg. Éveken át végzett kísérletezéseknél mindig a télutói permetezésnek volt sikere. Hogy miért az könnyen érthető, ha meggondoljuk, hogy a hosszú téli hónapok alatt az időjárás viszontagságaitól legyengült szervezetű pajzstetű ellenálló képessége csökkent, a gyakran és szélsőségesen változó hőmérséklet hatása alatt az állatok védőpajzsa meglazul, a sok esőzésben kiázik s így kevesebb védelmet nyújt mint máskor. Aki tehát február végén, március elején, fagymentes időben, de okvetlen még a rügyfakadás megindulása előtt, alaposan és évről-évre rendszeresen permetezi gyümölcsfakarbolineummal fáit, az nemcsak megmenti a pusztulástól, hanem szinte megszabadítja őket tőle. Gyümölcsfakarbolineumból többféle gyári készítmény van forgalomban. A télutói permetezéshez ajánlatos a használati utasításban megálapított keverés arányával valamivel sürűbb oldatot használni.

A leküzdésnek most jön el a legjobb ideje. Ne késlekedjünk! Szervezzük be már most gyümölcsfakarbolineum szükségesletünket, gondoskodjunk már most permetezőről. Akinek magasznyomású gyümölcsfa-permetező gépe van, az mérsékelt használati díjért engedje át gazdátársainak. Szervezzük meg a permetező kölcsönkörútját mielőbb. Egyetlen gyümölcsfánk se maradjon védelem nélkül. Okos összefogás, a legárva b csemetére is kiterjedő féltő gond megment a veszedelemtől!

AGATSY JÁNOS

Kérdészen — mi felelünk

ÖSSZEFOGLALÓ ISMERTETÉS az 1943-ban megjelent rendeletörvényekről című cikksorozatunkat a Figyelő kövekké számában folytatjuk.

E. C. Timisoara-Temesvár. Sziveskedjék hozzánk intézett kérdését teljes névvel aláírt levélben megismételni.

ZS. O. BELFIR-BELFENYÉR. Az egyházi földék, amennyiben művelés alatt állanak, a múltban sem voltak mentesek az állami adó alól. Kérdésében írt 28 százalékos adó csak állami adó lehet, mivel a község ilyen magas kulcsu adót nem szed. (—s—)

K. V. Arad. Amennyiben a lakbérleti szerződés úgy szól, hogy az 1200 lej bérösszegben a melléklettelkék is benne vannak, úgy ilyen címen a háztulajdonos semmit sem követhet. Ha ez a körülmény a szerződésből ki nem tűnik és nem is bizonyítható, úgy a melléklettelkék aránylagosan terhelik őnt, jeien esetben az arány 2:7. (—s—)

F. P. Timisoara-Temesvár. 43.000 lej évi adóköteles jövedelem alól, nem volt kötelek kölcsönjegyzésre. (—s—)

B. J. Timisoara-Temesvár. Kútföldi állampolgár az örökös ingatlan ellenérkékelve tarthat számot. Az ellenérkéket a törvényes és a nemzeti bank utján törzönő, átutalási lehetőségek keretein belül fizetik ki. (—s—)

F. I. ARAD. A kérdés végleges tisztázása érdekében, legközelebbi számunkban részletesen kifejjük annak jogi alapjait. (—s—)

J. K. NADLAC-NAGYFLAK. Nyugdíj ügyének alapos tanulmányozása céljából küldje be szerkesztőségünkbe a nyugdíj-

megállapító végzést, valamint kérvényeire kapott hivatalos válaszokat. Iratait vissza fogjuk küldeni, a megfelelő válasszal egyetemben. (—s—)

Határidő napló

MÁRCIUS 10:

Forgalmi adó havonta eddig a napig kifizetendő.

Szabványharisnya-gyárak bejelentik az előző hónapban gyártott és eladott mennyiséget.

Ócskavas-készletek havonta eddig a napig bejelentendő.

Két kilogrammnál nagyobb színes ócska-fém-készletek havi bejelentése.

Az állattenyésztők, tímárműhelyek és bőrkikészítő vállalatok, vágóhidak havonta eddig a napig tesznek bejelentést a faluusi vagy városi előjáráságnak az előző havi sertés-, ló- és marhaszarufélékről.

Aki a hivatalos árnl olcsóbban vásárolt búzát vagy rozst s ezt valamelyik kereskedelmi illetve kereskedelmi rendszer szerint őröl malomba vizi feldolgozásra, köteles a vásárlást követő hónap 10-ig a hivatalos és tényleges ár közötti különbözetet az állam javára a pénzügyigazgatóságon befizetni.

A közvetlenül a termelőtől őrésre vagy az alkalmazottak ellátása végett vásárolt búzára és rozra megállapított pótlétek, a vásárlást követő hónap 10-ig kifizetendő.

MÁRCIUS 14:

A nem hasznatható jellegű jogi személységek az 1944 január 14-11. számú rendeletörvényvel kért okmányokat eddig a napig kötelesek az igazságügyi miniszteriumba elküldeni.

Március 3, péntek
R. k.: Kunigunda
Prot.: Kornélia
Ort.: Eutrop

Kapfelte: 6,38 ó.
Nappny.: 17,47 ó.
Koldfelte: 11,44 ó.
Holdny.: 2,44 ó.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timisoara L. Bulvarduj Regina Maria S. kiadóhivatal: I., Piata Bratianu S. szám

Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem küldünk meg és nem küldük vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetések, felzsolamlások Metian-u-utca 6. hirdetések Eminescu-utca 4. szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő 17-11.

A DÉLI HIRLAP KIADÓHIVATALA sajnálatlál közli mindazokkal, akik ez után kívánnak a lapra előfizetni, hogy a példányszám korlátozott voltára, valamint arra a körülményre való tekintettel, hogy az utóbbi időben az utcai árusítás csökkentésével új előfizetőket vett fel, egyelőre újabb előfizetési jelentkezést nem fogadhat el. Mihelyt a példányszámában változás történik, a kiadóhivatal ismét készséggel áll rendelkezésre a jelentkezőknek.

Szalay László meghalt. A magyar irodalmat ismét érzékeny veszteség érte. Szalai Szalay László, a legkiválóbb magyar prózáírók egyike, életének 65-ik évében, Budapesten váratlanul elhunyt. Szalay László 1879-ben született Kiskőrösön, tanulmányait Kecskeméjen és Kolozsvárott végezte. Szerkesztője volt Kecskemét első napilapjának, a Kecskeméti Hírlapnak és munkatársa több nagy lapnak. Nevezetesebb munkái: Szuhay, Ez a föld, Mihály bácsi, Aranyos város. A pusztá balladája, Zörgessetek, Sallangos ascskón, Az utolsó nagy ur. Szébbnél szebb novellái, emlékezései a magyar pusztáit és tanyai élet klasszikusává emelték. Remekbe alkotott novella-ciklusokhoz tartoznak Szuhay-nak alakja Arany János Benőjének méltó párja. Tiszta, ősi zamata magyar stílusban megírt novellái az olvasó közönség örök barátává teszik. Szalay László temetése, mely részvét mellett a farkasréti temetőben ment végbe.

A fecskés könyvek sorozatában legújabbban megjelent: Szemlér Ferenc: Hazajáró lélek. Gárdonyi Géza: A falúba ember. Sighisoara-Segesvárt kaphatók Dénes Gyulánál. Sor. Reg. Mihai L. 30. Csak 190 lej!

Gyászmise. A Segítő Boldogasszonyról nevezett timisoarai-temesvári római katolikus Nőegylet elhunyt elnöknője, özvegy Csurgai Sománé lelkiüdvéért az engesztelő gyászmisét e hó 3-án, pénteken, reggel 9 órakor tartja a timisoarai székesegyházban.

Meggyulladt a ruhája a tűzbe öntött petrolumtól. (Saj. tud.) Aradon súlyos baleset történt az elmúlt reggel. Bercea Ioanné Suciu-ut 215 szám alatt lakó asszony petrolummal akart tizetkradni, de a parázásra öntött petrolum lángja belekapott ruhájába és a vigyázatlan nő komoly égési sebeket szenvedett. Kórházba vitték.

Elofogat templomrablók. Ferdinand. Nándorhegy községben nemrégiben éjnek idején ismeretlen tettesek feltörték a római katolikus templom sekrestyéjének ajtaját s behatoltak a templomba. A rablók vászonholmi, templomi ruhákat vitték magukkal, azonkívül egy kézipénztárból 6000 lejt. Néhány nap múlva az egyik környékbeli községben feltűnt egy ember, aki kehelyörölt használt. Ez vezetett a templomrablók nyomára. A templomi betörést Ferdinand-Nándorhegy környékéről való négy ember követte el. A tetteseket letartóztatták. A templomi ruhák megkerültek, az ellopott pénz azonban ellitták a tettesek. A letartóztatottak kihallgatása során egyelőre tisztázott, hogy ketőjük a múlt évben a ferdinandi-nándorhegyi román templomban követtek el rablást.

Halálosorjű gázolás Brasov-Brasoban. (Saj. tud.) Lőrincz János, ismert turchei-türkösí építész február 22-én a Predeal felé vezető országút mentén rönkök huzajott. Aminő az országút szélén várakozott, egy arra haladó tehergépkocsi elgázolta. Sérülései annyira súlyosak voltak, hogy néhány óra múlva meghalt. A vizsgálat megindult.

Mit találtak a villamosban. A timisoarai-temesvári villamosvasut kocsijában legutóbb kézitáskát zsebkendővel, Diefenbach Jolán nevére szóló igazolványt és három felkészítőt találtak. A talált tárgyakat igazolt tulajdonosa a rendőrkészvura közigazgatási osztályán átvetheti.

Nyugtalan időkben meneküljünk a szépirodalom világába! Olcsón nyujt nemes szórakozást minden fecskes könyv. Resita-Resicán kaphatók a Neff-könyvkereskedésben és a Szücs-dohánytözsdeben. Kötetje csak 190 lej.

Kétszáz ezer lejes lopás. A timisoarai-temesvári rendőrség őrizetbe vette Rausch János erzsébekülvárosi lakost. Rausch, a rendőrségi jelentés szerint, Batrana Petru Wilhelm Mühle-utcai lakos lakásáról 200.000 lejt lopott. A nyomozás az eset kiderítésére még folyik.

Rabló cigány. A timisoarai-temesvári rendőrség elfogott egy Dumitra Gheorghe nevű cigányt, akit Bibodona is neveznek. Ez a cigány megadta a Zsuzsi-féle bodega Nikodémusz Anna nevű elárusítónőjét és 2500 lejt rabolt tőle.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetlen édes jó anyánk özvegy Hászinger Ferencné temetésén megjelentek, koszorút és virágot helyeztek el, részvéttelkel fájdalomunkat anyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk őszinte köszönetet. A gyászoló család.

Halálozások. Molnár János műasztalosmester 1. é. február hó 29-én, hosszas szenvedés után, 75 éves korában elhunyt. Temetése március hó 2-án, d. u. 5 órakor lesz a timisoarai józsefvárosi temető Feger kápolnájából. — Samu Naftaliné, születési nevén Lszák Frida, életének 59-ik, boldog házasságának 40-ik évében, rövid szenvedés után, e hó 1-én elhunyt. Temetése na, csütörtökön, március 2-án, d. u. 4 órakor lesz a timisoarai belvárosi temető Hórtasz-kápolnájából. Gyászolják férje és gyermekei.

Mozi műsora. Március 2, csütörtök: Arad: Aro: „Dzsessz hercegnő”, Capitol: „Az élet orkánja”, Corso: A sárgán völgye”, Forum: „Terror árnyékában”, Urania: „Egy különös éjtszaka”. Timisoara-Temesvár: Apollo: „A nagy szám”, Capitol: „Monte Cristo gróf”, Corso: „Arlette”, Thalia: „Nyári szerelem”.

Ügyeletes gyógyszerterek. Március 2, csütörtök: Arad: Angel (Miron Cristea-ter 16), Omescu (Regina Maria-ut 16). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Jahner (Libertati-tér és Vasile Alexandri-utca sarok), Gyárváros: Meiszner (Petru Maior-tér 2), Erzsébetváros: Biau (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Corvin (Closca-utca 18). — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi.

Rendeletek, intézkedések

AZ ARADI LÉGVÉDELMI PARANCSNOKSÁG KÖZLEMENYE

Az aradi légvédelmi parancsnokság figyelmezteti a lakosságot, hogy légi riadó megszűnte után legalább 3-4 óráig nem szabad felvilágosítást kérni a légvédelmi parancsnokságtól és a tájékoztatást nyújtó központtól. Akik légi riadó ideje alatt lefogalják a parancsnokság és a felvilágosítást adó központ távbeszélővonalát, hadbírószám elé kerülnek. Azokat pedig, akik a magukat szolgáló rendeletről igazoló utcafőnökök útmutatásait nem hajják végre, gyűjtőtáborba utalják. A nyilvános helyiségek tulajdonosainak légi riadó esetén azonnal óvóhelyre kell küldeniük a közönséget, akik nem tesznek eleget az ilyenértelmű felszólításnak, azoknak nevével közölni kell az illetékes hatósággal, amely büntetést ró ki rájuk. Légi riadó esetén az utcán tartózkodó személyeknek két-három perig szabad még közlekedniük, amíg elérik a legközelebbi óvóhelyet.

Kiváló magyar festőművész halála. Szüle Péter a kiváló magyar festőművész, 58 éves korában Budapesten elhunyt. Szüle Péter nagybárára alakos és képművekkel szerepelt kiállításokon, képei mély tónusúak s egyben realista szemléletűek. Szüle Pétert a művészársadalom nagy részvéte mellett kísérték utolsó útjára, a kerepesi utca temetőben számára adományozott díszsírhelyre.

Fecskes könyvek kaphatók Lupeni-Lupényban a „Noroc” könyvesboltban.
Kötetje csak 190 lej!

Tolvaj pincér. (Saj. tud.) Az aradi Dacia kávéház egyik volt pincére, Siancu Romulus ellen feljelentést tett Murtaza aradi rendőrtiszt, mert egy Bucureştibe küldött csomagot nem adott át a rendőrtiszt otllakó szüleinek, hanem azt állította, hogy a vonatban ellopták. Vállalta, hogy 30.000 lej, a csomag értékét megtéríti a rendőrtisztnak, de bucureştii címűl valótlan adatot közölt.

SPORT

Az FC Craiova ellen készülődő Chinezul-CAMT ma újabb edzést tart

Kedden a Progresullal tervezett edzőmérkőzése elmaradt a Chinezul-CAMT-nak, mert a Progresul lemondta a játékot. A Chinezul-CAMT azért nagy edzést tartott, amelyen kétkapus játék is volt. Az első csapat az ifjúságiak ellen játszott és azokat 3:2 arányban legyőzte. A gólokon Androviş, Bán és Kozsán, illetve Ferenczy és Palócz osztoztak. Az FC Craiova elleni nagyfontosságú Román-Kupa mérkőzés előtt, még ma csütörtökön is nagy edzéssel készülődik a Chinezul-CAMT, mert méltóan meg akarja állni helyét, hiszen már régen nem volt ilyen nagy mérkőzés Timisoara-Temesvárott. Az érdeklődés a közönség iránt igen nagy, hiszen a labdarugó sport rajongóinak csak ritkán van alkalmuk arra, hogy egy-egy jó mérkőzést láthassanak.

A magyar labdarugó NB I állása az első tavaszi forduló után

1. NAC	16	13	—	3	37:17	26
2. Gamma	16	7	5	4	30:23	19
3. Kolozsvár	16	7	5	4	30:26	19
4. Ferencváros	16	8	1	7	38:24	17
5. Újpest	16	7	3	6	53:34	17
6. SalBTC	16	7	3	6	36:31	17
7. Csepel	16	7	3	6	35:32	17
8. Kispest	16	7	2	7	39:37	16
9. Vasas	16	4	8	4	27:27	16
10. DVSC	16	5	6	5	24:39	16
11. Elektromos	16	6	2	8	38:42	14
12. SzVSE	16	5	4	7	26:33	14
13. Szolnok	16	6	1	9	32:33	13
14. Újvidék	16	4	5	7	23:35	13
15. DiMÁVAG	16	5	2	9	25:39	12
16. BSzKRT	16	3	4	9	29:50	10

Meghalt Szuhay

Irta: SZALAY LÁSZLÓ

Este még józuen vacsorázt, a borát is kiitta, aztan tréfálkozva ment aludni; másnap meg, ahogy nem mutatkozott és benezett nozza valaki, — hát ott feküdt az ágyon, hanyatt fekve, meghalva Mihály bácsi!...

A tanyát bejárta a rémes, vérfagyasztó kiáltás, amelytől megállott a szívek verése: Hej, emberek, jertek valamennyien, meghalt mindnyájunk edsapja, Mihály bácsi!...

A szoba abban a minutumban szorongásig lón emberekkel: A munkások eldobták a kapát, béresek a vasvillát, kocsisok az ostort, asszonyok a szénvönöt, mosófát és elszaladtak lélekszakadva, siránkozva, kételkedve még, Mihály bácsihoz...

A férfiak csendesen, hüppögve, köhécselve sirtak és kérges tenyerökkel törölték könnyeiket; az asszonyok még színes kötényükbe borulva, élesen cincogának: Igaz a hír!

Ravaltat a szerszamos kamrában állítanak. Az ablakokat befüggönyözik, sőtétseget csináltak és szemben az ajtóval, dermesztő csöndben, két sárga viaszgyertya félnken imbolygó, hosszú lángnyelve között, fekiútt hóféhar fűrés hájjal, ledőző kurucos bajuszával, behunynt szemével, csak mintha valamin mélyen elgondolkozna, Mihály bácsi!...

Lábtól két asszony fölváltva siratta, ahogy az szokás; — és apró gyerekek rongybabával, rongylabdával besompolyogva, orrukat piszkálva, ijedten nézik a sötétben vergődő gyertyákat!...

Az udvarra sárga homokot hintettek, aztan elkészítették a koporsó helyét, s azt padokkal, székekkel körültrakták!... Mindent a legnagyobb csöndben, mert mindenkinek a torkát fészegették a könnyek!...

Az őszi eső meg csak szemezget, szitált, csepergett, mintha az ég is megkényezné Mihály bácsit!...

A pap is szépen beszélt, szent embernek nevezvén Mihály bácsit, akit nemcsak embertársai, de még az állatok, madarak, a fák, a virágok is megkönynyeznek; — de a legmeghatóbb mégis csak az volt, ahogy a kántor mondta, keseregve bucsuztatván, a magáét.

Mikor a koporsót föltették a kocsiira, az énekmeister meg mint egy bámaos bugásu, panaszkodó orgona, lemondó szomorúsággal, sóhajázzszerűen így fogott bucsuztatóba:

Elmennyek, elmennyek, — és immár elmennyek,
Ettől a tanyától, végső bucsut veszek,

Emberek, emberek!...

Volt, aki gyengébbszívű már most elkezdett sirni, még pedig nagyon elharmadotlan, mert a nőtábol az igazi bánat csak később vergődött ki.

Az én jó uramat, meg a feleségét,
Jövését, menését, minden egy lépését

Aldja meg az — Is-ten!...

Apám közvetlenül a koci után ment, vastag kampós botjára támaszkodva. Nagy fehér szakállát félrecsaptá a szél!... Az eső meg csak esett.

Gabona kalásza, gyerekek növése, Napja nyugovása, napja följövése, Aldást har-ma-toz-zon!...

Szembenjövő szekerek szépen féreállottak az ut szélére; s a rajtaiúit fel-emelkedvén, levették fejükről a kalapot.

A kántor meg folytatta:

Ti meg a lovakat szépen

gondozzátok,

Jól megpuccoljátok, megabrakoljátok,

Kósa meg Bendéki!...

Kósa meg Bendéki kocsisok voltak náunk. Most is ott ültek a bakon, ők vittek Mihály bácsit utolsó útjára. Ahogy a nevéket sirta a kántor, még jobban behuzták nyakukat a válluk közé, oszt sirtak, mint a záporosó. Jó emberek voltak!...

Kisvártatva az énekmeister megint csak nekilendült:

Suhajtó a birkát sziliden nógassa,

Zsámboki a marhát bottal ne

kinozza,

Szépen, aj-ná-roz-za!...

Zsámboki ugyanis heves ember volt. Esztendeje egy elmélázó úszóborjat meghajított rütykösei, de úgy, hogy az csak leesett a lábáról, s fel se keit többet. Amit igen csak nehezelt Mihály bácsi.

De be is huzta ám most a nyakát Zsámboki, oszt ritt bűnbánólag!...

Az énekmeister meg újint nekiesék a szíveknek:

Jókor megszántsátok, jókor elvessejtek

Répakapálással ti el ne kessetek,

Béresék, béresék!...

A négy béres, kettő-kettő a halottas koci mindenik oldalán, kemény ember volt. De csak szügyébe vágta a fejét, oszt elrítta magát valamennyi.

Ahogy a szőlőhöz ért a koci, elbucsuzott a vincellértől is Mihály bácsi:

Babucsik vincellér, vigyázz a szőlőre,

Metszess, meg kapálass,

permetezz időbe,

Hordókat gondozzad!...

Már nem volt igen messze a temető, igyekvezet hát a kántor:

Gyerekeknek egymást nem szabad bántani,

Szépen köll játszani!...

Kedves szülikeket megszorítand!

Végül aztán:

Akik én rám főztek, akik én rám mosztak,

Hálás köszönetet, mondok most azoknak,

Asszonyoknak, lányoknak!...

A koci befordult a temetőkapun, oszt megállt a tátongó sirmál!... Négy béres levezte a koporsót... ereszte földanyánk keblére!... aztan komor arccal batakargatták... fölhantolták!...

Akkor előlépett Czaneff Iliá, aki mint ezermester a fejfát faragta!... Beszurta fejtől... nyögve ránehedve!... aztan félrefélt!... köhögött!... és az orrát fujta!...

A fejfán meg ez állt:

Itt nyugszalk

Szuhay Mihály

élt 87 évet

Béke poraira!

A Vatikán örzi az olasz műKINCSEKET. (Chiasso). A Vatikán gyűjtőhelye lejt Olaszország értékes kulturális és történelmi műkincseinek. Hatalmas ládába csomagolva érkeztek oda Róma, Firenze, Milánó és Nápoly felbecsülhetetlen értékű festményei. A háború kijöresekor az olasz kormány a műkincseket vidékre szállította és kisebb helyeken őrizte. A megváltozott helyzetre való tekintettel felmerült az a veszedelem, hogy ezek a műkincsek fosztogatásnak vagy bombázásnak lesznek kitéve, ezért az utóbbi időben úgy határoztak, hogy az összes olasz műkincseket a Vatikán őrizetére bízzák. (Tp.).

VIRÁGCSOKORBAN BOMBAT KAPOTT FARINACCI. (Milánó.) Farinacci, a közársasági fasiszta párt főtitkára, aki a minap azzal a feltűnő javaslatlal állt elő, hogy Olaszország bontsa fel a lateráni szerződést, a múlt héten csodával határos módon menekült csak meg a biztos haláltól. Egy összejövetelről távozóban, egy oszno hölgy virágcsokrot nyújtott át Farinaccinak, aki a csokrot gépkocsijába tetie, maga azonban nem szállt be a kocsiá, közben ugyanis még más elintézendő dolgok akadt. Kisvártatva a gépkocsi a levegőbe röpt. A virágcsokorban bomba volt. (Tp.).

ÉRETTSÉGI VIZSGALAT NÉLKÜL KAPNAK ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNYT A BOLGAR DIÁKOK. (Szófia). Joff közköztatásügyi miniszter előterjesztése a régenstanács új tanügyi rendeletet hagyott jóvá, melynek értelmében a légi veszély miatt bezárt iskolák növendékei jövőre vizsga nélküli léphetnek feljebb egy osztállyal és csak azoknak kell pótvizsgára jelentkezniük, akik két tárgyból bukásra álltak. Azok az érettségi vizsgalatt előtt álló diákok, akiknek nyolc évi iskolai eredménye legalább az átlagot, a középmértékét megüti érettségi vizsgalatt nélküli kapják az érettségi bizonyítványt. A rendelet azonnal életbe lépett s minthogy valamennyi tanintézetben szünetel az előadás, minden iskolára érvényes. (Tp.).

EGYIPTOM ELLENZI A PALESZTINAI ZSIDÓ KORMÁNYZAT TERVEIT. (Adana). A DNB jelenti: Egyiptom washingtoni követe tiltakozó leveleket nyújtott át Hull külügyminiszternek, Emanuel amerikai szenátor azon kongresszus; javaslatával kapcsolatban, amely szerint Palesztinában zsidó kormányzat felállítása lenne kívánatos. Az egyiptomi tiltakozás nagy feltűnést keltett. (Rador).

TÖRÖKORSZÁG NEM SIET KAPCSOLATOT LÉTESÍTENI SZIRIAVAL. (Genf). A DNB jelenti: A Daily Sketch című angol lap értesítése szerint a török kormány visszautasította Szíriának a kölcsönös diplomáciai képviselletek létesítésére vonatkozó javaslatát. Török felfogás szerint; a háború befejezése után lehet csak erről a kérdéstről tárgyalni. (Rador).

TÖRÖK DIÁKOK KÜLFÖLDI TANULMÁNYUTJÁNAK FELFÜGGESZTÉSE. (Isztambul.) A török kormány felfüggesztette a török diákok európai tanulmányutjait. Az intézkedéseket valótanéhésségekkel indokolják. (Tp.).

ÁLLASUKTÓL FELMENTETT OLASZ TANÁROK. (Róma). A közoktatásügyi miniszter több olasz iskola és egyetem tanárát, valamint tisztviselőjét elmozdította állásából. Az áruállal való elmozdítottak között van Dino Grandi és a volt közoktatásügyi miniszter, Bottai. (Rador).

Rádió

MARCUS 3, PÉNTEK

BUCURESTI: 6.55 H és Z. 12.45 H. 13 Román—német bajtársi óra, 13.50 H német nyelvén, 14 H, 14.15 Közlemények, 14.30 Szó rakoztató műsor sebesültek részére, 15.30 Katonák rádióüzenetei, 18.30 Egyházi zenei hangverseny, 19.10 F. 19.45 Közlemények, 19.50 H, 20 Z, 20.20 Z, 20.40 E, 21 A „Parsifal” opera III. felvonásának közvetítése, 22 H. sportesemények, 22.15 Közlemények, 22.20 Z.

BUDAPEST I.: 7.25 Torna, 7.45 Z, 8 H. 8.15 Z, 9 H német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven, 9.30 Z, 11 H, 11.15 Z, 12.15 Z, 12.40 Orvosi E, 13.10 Z, 13.40 H, 15 Z, 15.30 H, 16.05 Hgl, 16.30 E, 17.20 Z, 17.45 H, 18 Német hallgatónak, 18.35 Népénekek, 19 „A büvös vadász” opera előadása. Az első szünetben: H és E. A második szünetben: sportesemények, 22.15 Z, 22.40 H, 23.10 H német, angol és francia nyelven, 23.40 Hgl, 24.45 H.

**A LÉGVÉDELMI MUNKAKÖTELE-
LEZETTSÉG MEGVÁLTSÁNAK
BEFIZETÉSI RENDJE**

Timișoara-Temesvárott a városi pénz-
ügyi hivatalban a kétnapos légvédelmi
munka kötelező pénzben való megváltá-
sának rendje ma és holnap a következő:

1944. MÁRCIUS 2-ÁN, CSÜTÖRTÖKÖN

Az I. kerületből a Cezár, Oradea, Epis.
Comsa, Tampa, Grozavescu, Beethoven,
Homer, Cicero, Forum utcák, a Regina Ma-
ria és Marghiloman körutak lakosai.

A II. kerületből a Creanga, Negruzzi,
Rovine, Barbu Delavrancea, Arcului, Gro-
zescu és Iorgovici utcák lakosai.

b) a Lorena, Alsacia, Estonia, Geneva,
Zürich és Kogalniceanu utca lakosai.

A III. kerületből a Brancoveanu, Dr. P.
Vasici C. Porumbescu utcák lakosai.

A IV. kerületből a Fröbl és a Preyer ut-
cák lakosai.

Az V. kerületből a Crișan, Cloșca és Ho-
ria utcák lakosai jelentkeznek.

1944. MÁRCIUS 3-ÁN, PÉNTEKEN:

Az I. kerületből a Braniște, Semenic,
Novac, T. Mihai, Buteanu, Sutoarca, L.
Barthou, Gen. Hocberg utcák, a Hitler-
tér, Svablor, Tebea, Telbisz, Stroescu, Ca-
ruso, Praporgescu utcák, a Libertatii-tér,
a Solderer, Alba Iulia és Vlad Delamarina
utcák lakosai.

A II. kerületből a) a Mocarilor-sor, Sar-
misegetuza, Saguna, Joffre, Anton Pan,
Cantacuzino és T. Maiorescu utcák lako-
sai.

b) az Aida, Virtutii, Dragașani, E. Ba-
der, Saturn utcák és a T. Ionescu utca 77-
81. szám.

A III. kerületből a R. Sirianu, Calugare-
ni, Zoe utcák, a Mihai Viteazul körút, a
Filipescu, Lalescu, Vl. Badescu, Stadion,
Oltul, Tarnova, Siretul, Nistrul és Cluj
utcák lakosai.

A IV. kerületből a D. Sturdza, A. Vla-
huta és Cameliu utcák lakosai.

Az V. kerületből az A. Gruin, Dragoș
Voda, Pet. Grigorescu és Mircea cel Ba-
tran utcák lakosai.

Apróhirdetések

KIFOGÁSTALAN SZAKACSNOT KÉR
személyhez, azonnal alkalmazok. Arad, Ca-
rol-körút 28., emelet, 6. (629)

BBEVES irodai gyakorlatu, román
könyvelő-tisztviselő, magyarul-néme-
nül beszélő, elhelyezkedést keres. Meg-
kereséseket „Gyakorlott” jelígre a Re-
clámának, Arad, Eminescu-u., 4. (863)

TÖMÖR, nagy iratszekerény, ügyvédi
irodában kiválóan alkalmas, eladó.
Ugyanott használt férfi télikabát kö-
zépformára és különféle padlások mi is
eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 149
(750)

FORUM-MOZI, Arad

Élvbeszélő 2-10. Bej. sz. 788-942

Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.
Ma. Az évi legnagyobb filmje, az
1918. évi oroszországi forradalom
véres napjai

**A terror
árnyékában**

Regina Linnenheimo és Tauno Paulo

KORSZERŐ hálószoba és keresztthuro
zongora eladó. Arad, Saguna-ut, 31. (899)

GYERMEK mellé leányt nappalra alkalm-
mazok. Cim Reclámában, Arad, Eminescu-
u., 4. (900)

OL főző mindenest Arad mellett egy
pusztán alkalmazok. Arad, Carol-körút,
7., első emelet, jobbra. (907)

KIS Singer-varrógép eladó. Arad, Sft.
Gheorghe-utca, Mossótyi-telep 24. (903)

IDŐSEBB nőt, háztartásban jártast,
felfogadok. Tamás henjes, Arad, Emin-
escu-utca, 19. (904)

CORSO-MOZI előadások élvbeszélő: 38-95
3, 5, 7, 9-kor Bej. szám 6-110-1939

Danielle Darieux: ARLETTE

IDŐSEBB, művelt nőt kisebb háztartás
vezetésére alkalmazok. Nyugodt otthon.
Grill Stefan, Pancota, Principel-utca.
(901)

FÉRFIÖLTÖNY, szürke kosztüm, fekete
női télikabát, sötétkék, női tavaszikabát,
(trencskő) eladó. Arad, Regele Ferdi-
rand-körút, 50., II. em., 6. (905)

Urania-filmszínház, Arad

Élvbeszélő 12-32 Bej. sz. 1618-1941

Ma és a következő napokon.
Páratlan rendezés, izgalom, sz-relem
ábránd. A hírbeid bandia elrabol
egy leányt.

**Amedeo Nazzari és Elli Parvo
Különös éjszaka**

NEGY-SZOBÁS, fürdőszobás, állami
házban, a város központjában lévő laká-
somat elcsereim kisebb, keresztény
házban lévő, fürdőszobás, belvárosi laká-
sossal. Cim leadandó „Csere” jelígre
borítékban Reclámában, Arad, Eminescu-
u., 4. (906)

ARO-mozi, Arad

Élv. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor
Bej. sz. 1446-1942

Ma. Paul Wegener legnagyobb alakítása

Ha kisüt a nap

Ez a film felülmúlja a „Hamis
eskü”-t. A német filmgártás
remek esodája. A jegyekről a nlatlos előre gondoskodni.

ELADÓ cséplőgép, 900 mm Hoffer-
Schrantz-féle, Vennék cséplőgépet M. A.
V. 930 mm-től egészen 1070 mm-ig. Aján-
latokat kér Suci Horia, comuna Jele-
mat, Jud. Cluj-Turda. (908)

MAGYARUL és németül kifogástalanul
beszélő, jobb leányt 3 éves kislány mellé
vidékre keresek. Dr. Martinesek, Nadlac,
Arad megye. (909)

Bőrbeveszek teljes kényelmű
2- vagy 1-zobás lakást,
esetleg lakásészt (garconter) bármilyen
felételekkel. Timișoara, IV., Emanuel
Gojdu-utca 12., 5. ajtó. (910)

SZAKKEPZETT férfifehéremű-varró-
nő szabásznői vagy varrónői állást ke-
res. Esetleg járulna. Cim Reclámában,
Arad, Eminescu-u., 4. (910)

STEINCHAMER-féle (bécsi) félhosszú
zongora, nagyon jó állapotú, eladó. Cim
Reclámában, Arad, Eminescu-u., 4. (911)

ROYAL-mozó, Arad

ALEXANDRI-UTCA 2
Élvbeszélő 19-33

Ma: 3-73 éves
gyermeknek

Hamupipőke

Roberto Villa, Silvana Jachino, Paolo Stoppa mindent
felülmúló alakításával.

Az előadások kivé elesen: 2-30, 4-10, 5-50, 7-30 és 9-10-kor kezdődnek.

VILLANYMOTOR, 1,2-15 HP., ke-
resek ipari célra. Cim Reclámában, Arad,
Eminescu-u., 4. (912)

IDŐSEBB, főzítudó mindenest alkalm-
zok március 15-re. Jelentkezzék 3-5
óra között, Arad, Episcopul Radu-utca,
29., alatt. (913)

VESZEK-ELADOK mindenféle ékszer-
t, drágaköveket, értékeket. „Bijuterie” Arad,
Horia-utca, 3., első emelet 2-5-ig. Táv-
beszélő: 12-30. Bej. sz.: 11198/943. (914)

FIATAL urileány, aki öt nyelvet be-
szél, orvosi rendelőben működött, asz-
szisztensnőnek menne délutáni órára.
Ajánlatokat „Röntgen” jelígre a ti-
mișoara kiadóhivatalba kér. (1370)

TANULÓLEÁNYT felfogad Foto Roncske-
vics, Timișoara III., Lahovary-tér 1. Az
udvarban, Bej. szám: 42737/2737/1943.
(5434)

A BELVÁROS központjában fekvő két
emeletes bérház előnyös feltételek mel-
lett eladó. Cim a timișoara kiadóhivatalban.
(5437)

UGYNÖKÖKET keresünk. Napi 1000-
2000 lej a kereseti lehetőség. Bővebb fel-
világosítás: este 6-8-ig Timișoara IV.,
I. C. Bratianu-u. 24, közép-só lépcső, II.
em., 24. ajtó. Távbeszélő 22-61. (1362)

CSÓNAKOT keresek a Begara, egy két-
személyes; oldalmotornak és egy több-
személyes hátsómotornak alkalmasat.

GIANONE, Timișoara, távb.: 12-22.
(1364)

BUNDABELÉST keresek. Ajánlatokat
„Jó állapotban” jelígre a timișoara ki-
adóba kérek. (1363)

GEP-HIMZÖNÖT keresek, Timișoara IV.,
Muzicescu-utca 7. (Sági-vám.) (1367)

KERESEK idősebb házaspárt. Megkivá-
nom, hogy az asz-zony a házimunkában, az
udvari, kerti és istálló munkában feltétle-
nül hozzáértő szolgálatot végezzen. Ferma,
Lipova, Alea Bailor 2. (4596)

RENDES, megbízható mindenest azon-
nalra felfogadnak. Havasné, Timișoara
III., Domnita Balasa-u. 41. (1354)

ARO-mozi, Arad

Élv. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor
Bej. sz. 1446-1942

Ma. Paul Wegener legnagyobb alakítása
Ez a film felülmúlja a „Hamis
eskü”-t. A német filmgártás
remek esodája. A jegyekről a nlatlos előre gondoskodni.

KORSZERŰ, fehér sportkocsi, régi, fehér
gumikkal eladó. Timișoara IV., Dimitrie
Sturdza-u. 48. (1356)

CORSO-mozi, Arad

Élvbeszélő 23-64. Előadás 3, 5, 7, 9 órakor
Bej. szám 96.6-1939

Márciusi műsorunk első filmje
A sátán völgye
a filmek királya, MARINA BERTI
A sátán völgye
a szépség filmje, OSVALDO VALENTI
A sátán völgye
az izgalom filmje, CARLO NINCHI
Váltsa meg jegyét előre.

KERESEK cipész-segédet, vagy tanulófiut,
Timișoara IV., Pop de Basesti-u. 15.
(1357)

ROYAL-mozó, Arad

ALEXANDRI-UTCA 2
Élvbeszélő 19-33

Ma: 3-73 éves
gyermeknek
Roberto Villa, Silvana Jachino, Paolo Stoppa mindent
felülmúló alakításával.
Az előadások kivé elesen: 2-30, 4-10, 5-50, 7-30 és 9-10-kor kezdődnek.

TELJES HALÓSZOBA, konyha, előszoba-
fal, különféle háztartási tárgy eladó. Ti-
mișoara III., Brancoveanu-u. 9, I. em. 9.
(1388)

ÓNALLÓ rádiótechnikust, kizárólag üz-
leti javításokra és az eladásoknál való se-
gédkezésre, azonnal alkalmaz August
Gianone, Timișoara IV., Bulev. Berthelot
6, Bej. sz. 187/10391-940. Fi. ind. (1365)

BAKANCS eladó. Bagaria, új, kézi-
munka, 43-as Timișoara III., Domnita
Balasa-u. 13, 2. ajtó. (1359)

MINDENES bejárónőt jó fizetéssel, azon-
nalra felfogadok, Timișoara IV., Fröbl-
u. 52, 4. ajtó. (1360)

HÁLÓSZOBA, alig használt, eladó. Meg-
tekinthető 14-19 óra között, Timișoara
IV., I. C. Bratianu-u. 17. Utolsó ajtó.
(1316)

KERESEK éves bizonyítványos, meg-
bízható szobaleányt bejáró szakácsnő
mellé március 15-re. Cim: Ionasiu, Ti-
mișoara I. Marasesti-u. I. II. em. (1343)

MEGHÍVÓ. A Földmunkások Önszegélyő
Egyesülete 1944. március 5-én, vasárnap
délután, 3 órakor a „Burkus” nagytermé-
ben, Timișoara II., Stefan cel Mare-utca
53. szám alatt tartja rendes évi közgyűlést
s ezuton felkéri t. tagjait, hogy a közgyű-
lésen megjelenni sziveskedjenek. Ha a ren-
des évi közgyűlés ezen a napon határozat-
képtelen volna, akkor a közgyűlést 1944.
március 12-én, ugyanazon a helyen és idő-
ben, valamint ugyanazzal a napirenddel és
a jelenlevő tagok számára való tekintet
nélkül fogjuk megtartani. A vezetőség.
(1421)

KULCS-CSOMÓ barna bőrtokban veszett
el hétfőn a Capitol-moziban vagy a villa-
mosban. Kérlek megtalálót, hogy a kulcs-
csomót Timișoara, IV., Bratianu-u., 16.
alatt, a második udvarban, a Czittler-üzem-
ben szép jutalom ellenében adja át. Táv-
beszélő: 36-43.

ASSZISZTENSNŐI állást keres fiatal le-
ány, a fogászatban. Cim: Timișoara III.,
Memorandului-utca 51. szám.

MEKSZIKÓI FONOTT SZANDÁLT bár-
milyen színben rendelhet, Timișoara III.,
P. Vasici-utca, 7. szám alatt. Bej. szám:
2821/1943. (763)

GYERMEKKOCSI, redőnyös, krémszínű,
olcsón eladó, Timișoara, IV., Fröbl-utca
36., II. em. 25. (4597)

KÖLTŐGÉP, keveset használt, eladó. Her-
gat Péter, Parta-Partos. (1276)

TELJES hálószoba, konyha, előszobafal,
különféle háztartási tárgy eladó. Timișoara
III., Brancoveanu-u. 9, I. ajtó. (1311)

FINOM és szép, borvörös, 37-es női fél-
cipő és női hócipő jutányosan eladó. Ti-
mișoara III., Virgil Onitiu-u. 9. (1361)

KERESEK március 15-re kifogástalan
szakácsnőt, Dr. Cruceanu, Timișoara II.,
Cogalniceanu-u. 13. (1363)

KÖNYV-, papir-, nyomtatvány- és zene-
műkereskedelmi szakember vezető állást
keres. Ajánlatokat „Könyvkereskedő” jel-
ígre a timișoara kiadóhivatalba kér.
(1368)

KIADÓ egy különálló ház. Van benne
egy szoba, konyha, nyári konyha kama-
ra. Kertje is van. Timișoara, Fratelia,
II. utca 7. (1330)

ELADÓ szürke és fekete férfiöltöny,
45-ös fércipő, átmeneti női kabát, pré-
mes kabát, barna és fekete női kosztium.
Timișoara II., Lunei-u. 6, 5. ajtó. (1325)

KERESKÉDELMI gyakorlatlalt és nyelv
tudással bíró egyént alkalmazok. Csakis
idősebb, komoly egyének jelentkezzenek.
Timișoara, távbeszélő 31-74. (1275)

KERESNEK helyi ügynököt, fűszer-
szakmából valót, Arad és Brașov részé-
re Ajánlatokat „Ügynök” jelígre a timi-
șoara kiadóba kérek. (1285)

UTAZÓT keresek a fűszerzakmából
Erdély részére. Ajánlatokat „Utazó” jel-
ígre a timișoara kiadóba kérek. (1286)

SZAKÁCSNÖT, jól főzőt, szorgalmasat
és megbízható, felfogadnak. Jó fizet-
ést adnak. Timișoara I., Diaconovici
Loga-körút 34. (1348)

IDŐSEBB, megbízható, jobb nő bejáró-
női állást keres. Cime: Timișoara IV.,
Emanuel Gojdu-u. 3, 3. ajtó. (1337)

KIVÁLÓ „Productiv - Genossenschaft”
zongora, rövid, keresztthuros, fekete, el-
adó. Timișoara, távbeszélő 52-88. (1338)

UJ hálószobák eladók. Timișoara IV.,
Cameliu-u. 30. (1232)

LADÁK sürgősen eladók: 35 darab
75x50x40 nagyságú. Ugyanott kötött
mellényhez való nagyvég-minták kapha-
tók. Timișoara III., Eneas-u. 34. (1353)

TANULÓLEÁNYOKAT varrodába fizetés-
sel felfogad Wiedmann, Timișoara, IV.,
I. C. Bratianu-utca 17. (1197)

CSISZOLOGÉPÉP, malmi hengerezék-
hez valót, megvételre keresek. Ing. Elias,
Timișoara, Alea Oct. Goga, 3. (1252)